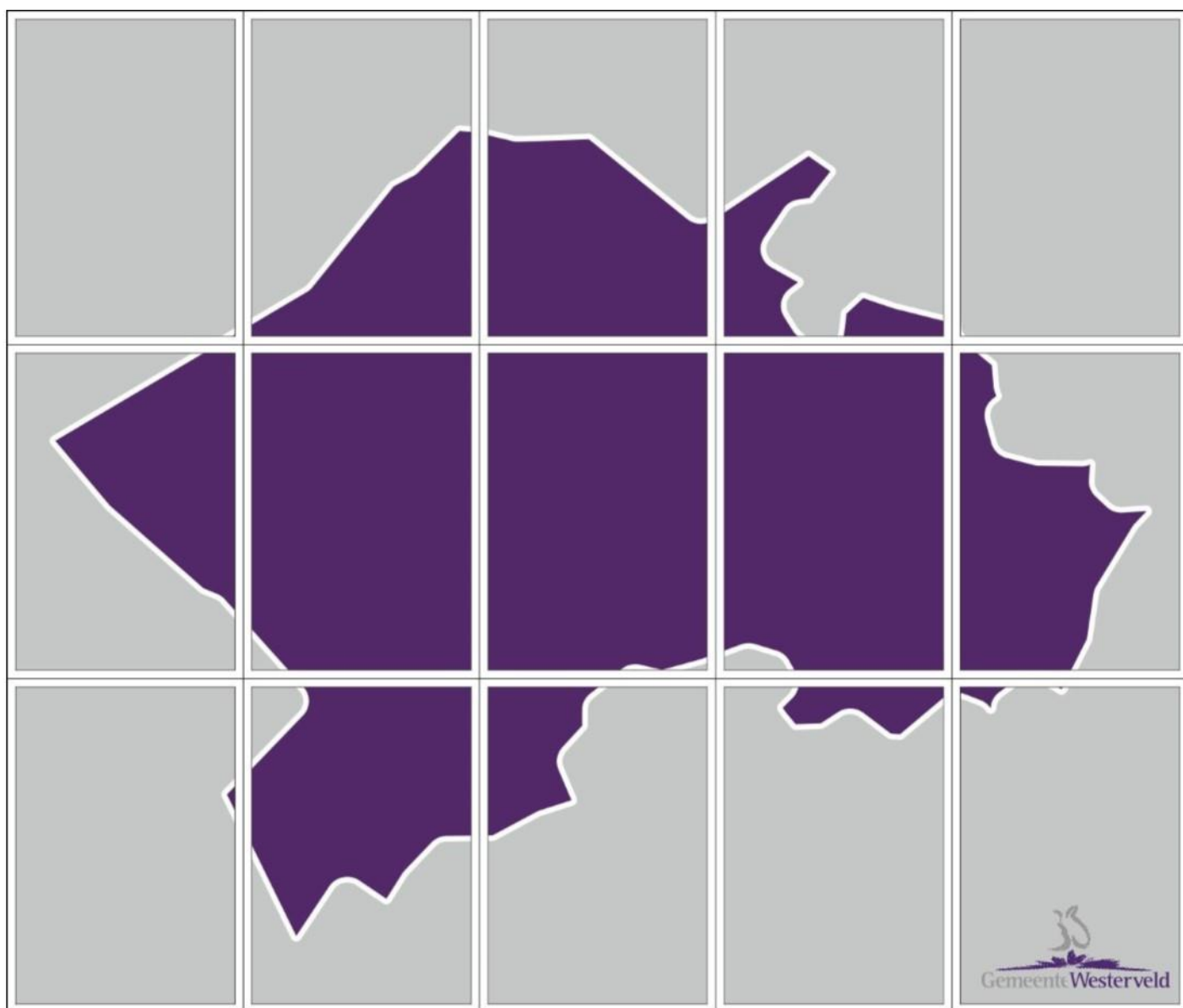

Overeenkomst

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen
Gemeente Westerveld

Deze overeenkomst is mede tot stand gekomen in overleg met een aantal direct omwonenden. Zoals ook blijkt uit het rapport Uitgesproken hebben de georganiseerde omwonenden te kennen gegeven niet met de telers om tafel te willen maar vinden dat de overheid aan zet is. De ondertekenaars hopen dat een gezamenlijk overleg in de toekomst wel mogelijk is.

De ondertekenaars komen het volgende overeen:

1. Algemene overwegingen

In Westerveld is al jaren discussie rondom het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, vooral in de bloembollenteelt. In de afgelopen decennia is bloembollenteelt in de gemeente Westerveld een belangrijk onderdeel van de agrarische bedrijfsvoering geworden. Het is een kwalitatief hoogwaardige en kapitaal intensieve teelt waarbij regelmatig chemische gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.

Al enige tijd is de vraag actueel of omwonenden van landbouwpercelen kans lopen op gezondheidsschade door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Op verzoek van de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken heeft de Gezondheidsraad hierover op 29 januari 2014 een advies uitgebracht. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft daarop volgend een verkennend gezondheidsonderzoek verricht (publicatie 2018), naast een onderzoek naar de blootstelling van omwonenden (publicatie 2019).

In september 2018 heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) de visie 'Waardevol en verbonden' gepresenteerd. De Nederlandse land- en tuinbouw is wereldwijd toonaangevend. Het is de ambitie van het kabinet deze positie te behouden, ook over 50 jaar. Tegelijkertijd staat Nederland voor een aantal grote maatschappelijke uitdagingen. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden kiest minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor een omslag naar kringlooplandbouw in 2030. Hierbij komt zo min mogelijk afval vrij, is de uitstoot van schadelijke stoffen zo klein mogelijk en worden grondstoffen en eindproducten met zo min mogelijk verliezen benut.

Voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland wordt uitgegaan van een Europees geharmoniseerde wetenschappelijke benadering waarmee risico's door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) worden geanalyseerd en getoetst voordat een gewasbeschermingsmiddel wordt toegelaten. Daarmee geeft Nederland invulling aan het voorzorgsbeginsel.

De minister heeft in haar kamerbrief, van 7 oktober 2019, aangegeven dat zij de zorgen die leven bij omwonenden over hun gezondheid begrijpt. De minister vindt dan ook dat we de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk

moeten beperken. Met de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 wil de minister bereiken dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk wordt voorkomen, conform de principes van geïntegreerde gewasbescherming, en dat voor zover nog gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn, dit laagrisico middelen zijn en de middelen nagenoeg zonder emissies naar het milieu worden toegepast. De land- en tuinbouwsector heeft zich ook aan deze visie gecommitteerd.

Met enige regelmaat worden in het milieu chemische middelen aangetroffen, die voor een deel ook in de land- en tuinbouw kunnen zijn gebruikt. Voor een groot deel van de vondsten gaat het echter vaak om middelen die ofwel al jarenlang niet meer in de land- en tuinbouw worden gebruikt, ofwel om middelen die buiten de land- en tuinbouw worden of zijn gebruikt. Het is aan alle partijen, publiek en privaat, zakelijk en privé, om goed om te gaan met het milieu. De land- en tuinbouw is daarbij aanspreekbaar op de eigen daden en neemt daarvoor ook verantwoordelijkheid. Dit wordt ook van andere sectoren en gebruikers van chemische middelen verwacht.

In verband met de zorgen van omwonenden willen de ondertekenaars van deze overeenkomst zich vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid inzetten voor het treffen van maatregelen die het gebruik van chemische middelen en de emissie daarvan naar de omgeving terugdringen.

Dit willen zij onderschrijven door gezamenlijk deze overeenkomst te ondertekenen.

2. Afspraken

Een ieder die deze overeenkomst onderschrijft zal zich houden aan de volgende punten:

2.1. Respect

Een ieder laat de ander in zijn waarde, zoals zij ook door anderen in hun waarde worden gelaten. Ze praten met elkaar als collega's of burens en staan open voor kritiek en andere opvattingen. Ieder stelt zich vriendelijk op en luistert naar anderen en is transparant en oplossingsgericht.

2.2. Integriteit

Ieder doet wat hij zegt en komt afspraken na. Men stelt zich betrouwbaar op en kan uitleggen wat men doet en respecteert grenzen en gevoelens van anderen.

2.3. Professionaliteit

Agrariërs en hun stakeholders zijn zich er van bewust dat zij werken in een sector waar de kwaliteit van het werk en het product belangrijk wordt gevonden en stralen

dat ook uit. Ze lossen problemen snel en adequaat op en durven initiatieven te nemen om tot oplossingen te komen.

2.4. Veiligheid

2.4.1. Agrariërs respecteren alle wettelijke veiligheidsregels en zorgen voor goede arbeidsomstandigheden. Zij conformeren zich aan de CAO Open Teelten.

2.4.2. Omdat uit gesprekken met de omgeving blijkt dat men waarde hecht aan een spuitvrije zone, zijn de agrariërs bereid bij de perceel indeling rekening te houden met plaatsen waar mensen zich ophouden. Zij respecteren een spuitvrije zone van 20 meter vanaf de gevel van een woning, kinderdagverblijf, verzorgingshuis en scholen en recreatieterreinen. In goed overleg zijn in individuele gevallen maatwerkoplossingen mogelijk.

2.4.3. De agrariërs gebruiken de voor hun best beschikbare techniek op het gebied van driftreductie en middelenreductie en houden deze techniekontwikkeling actief bij. (De agrariërs zullen geen planten bespuiten bij een windsnelheid > 5 m/s (windkracht 3), gemeten op spuitboomhoogte).

2.5. Gedrag

2.5.1 .De agrariërs willen netjes werken op alle fronten en dat ook uitstralen. Ze zijn bereid direct aanwonenden te informeren over hun perceel/gewas keuze als zij daar op worden aangesproken.

2.5.2. Aanwonenden kunnen altijd aangeven dat bepaalde werkzaamheden als storend worden ervaren. De agrariërs houden daar waar mogelijk rekening mee bij de planning van hun werkzaamheden. In sommige gevallen is enige overlast helaas niet te voorkomen.

2.5.3. Agrariërs dragen bij de beregening van hun gewassen de zorg om geluidsoverlast te beperken.

2.5.4. Agrariërs gebruiken de juiste apparatuur om gewasbescherming toe te passen en goed opgeleide mensen. Bewijs van vakbekwaamheid en keuring van de apparatuur zijn voorwaarden waaraan zij voldoen. Ook gebruiken zij alleen wettelijk toegelaten middelen.

2.5.5. Bij het uitoefenen van zijn werk is de agrariër zich bewust van zijn omgeving. Hij houdt bij de planning van zijn werkzaamheden rekening met de windrichting- en sterkte, ten einde een zo maximaal mogelijk resultaat te halen met een zo min mogelijke overlast voor zijn omgeving. Hierbij maakt de agrariër veelal gebruik van de gedetailleerde weersinformatie welke behalve windrichting en sterkte, ook aangeeft wat het meest effectieve moment is om middelen in te zetten waarbij

zonnesterkte, relatieve luchtvochtigheid en de te verwachten ziektedruk belangrijke parameters zijn.

2.5.6. In het verkeer zorgen de agrariërs ervoor dat modder snel wordt verwijderd en ook zorgen zij voor waarschuwborden, schone spiegels en verlichting. Indien mogelijk rijden ze rondjes van en naar perceel om bermen te beschermen en mijden zij de centra van de dorpen als dat mogelijk is. Zij zijn zuinig op de openbare ruimte en herstellen door hen veroorzaakte schade aan bermen zelf.

2.6. Openheid

De agrariërs zijn open over hun bedrijfsvoering. Zij organiseren samen, of zijn deelnemer aan, open dagen op de verschillende bedrijven en geven uitleg over hun bedrijfsprocessen. Als er vragen zijn maken zij daar tijd voor en verwijzen zo nodig naar deskundigen.

2.7. Innovatie

De agrariërs, toeleveranciers en onderzoekers in onze gemeente streven actief naar het terugdringen van het gebruik van chemische middelen. Daar waar toepasbare en uitvoerbare technieken of innovaties zijn worden deze verder ontwikkeld en door de agrariërs indien mogelijk toegepast.

2.8. Vragen

Als er vragen of klachten zijn gaat men in eerste instantie naar de betreffende agrariër. De vragen of klachten worden gezien als een kans om te verbeteren en niet als bedreiging. De gemeente faciliteert waar nodig bij het leggen van het eerste contact.

3. Verbonden partijen

3.1. De gemeente Westerveld

- spreekt haar vertrouwen uit in het vermogen van de agrarische sector om op een professionele en zorgvuldige manier om te gaan met de zorgen die er leven bij omwonenden van percelen waarop gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast.
- spreekt daarnaast haar vertrouwen uit in de inwoners van de gemeente om de agrariërs de ruimte te geven om stapsgewijs te komen tot het verduurzamen van de teelten.
- kan indien ongewenst gedrag door derden wordt gesignaleerd, dat zich richt tegen agrariërs en hun werknemers, bij uit het uitvoeren van de voor de teelt noodzakelijke werkzaamheden middels de bevoegdheid van de burgemeester er toe over gaan hier tegen op te treden. Hierbij gebruik makend van de

wettelijke voorschriften die betrekking hebben op handhaving van de openbare orde.

- neemt een actieve, stimulerende rol in bij de uitvoering van deze overeenkomst en neemt haar verantwoordelijkheid binnen haar taken en bevoegdheden.
- zet zich in om binnen eventueel geboden mogelijkheden vanuit de samenwerking met de verschillende overheidslagen te komen tot een vergoeding van akkerrandbeheer.
- dringt bij de landelijke overheid aan op afdoende onderzoek naar de gezondheidsrisico's van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast zet zij zich in samen met de landelijke en provinciale overheid om agrariërs te ondersteunen bij het verduurzamen van de sector zoals benoemd in de visie van de minister van LNV.
- Vraagt aandacht bij hogere overheden voor het toestaan van andere (al voor andere teelten goedgekeurde) middelen in teelten waar deze nog niet zijn toegestaan indien dit leidt tot het verminderd gebruik van en verminderde blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen.
- zorgt ervoor dat vragen en klachten van inwoners of agrariërs die bij de gemeente binnenkomen via het meldpunt (https://www.gemeentewesterveld.nl/Inwoners/Natuur_milieu_en_water/Gewasbeschermingsmiddelen) snel aan de betreffende agrariër of instantie kenbaar worden gemaakt en faciliteert zo nodig in de ondersteuning voor het gesprek.

3.2. Land- en Tuinbouworganisatie (LTO)

- Zetten zich, via hun landelijke organisaties proactief in voor een verdere verduurzaming van de agrarische sector, waarbij het gebruik van duurzame gewasbeschermingsmiddelen, -methoden en technieken zoveel mogelijk wordt toegepast.
- Doen al wat in hun vermogen ligt om leden te ondersteunen/faciliteren in het naleven van bovenstaande overeenkomst.
- Geven duidelijke informatie over verduurzaming en het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen, zoals benoemd in het actieplan plantgezondheid 2030 LTO Nederland

3.3. Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB)

- Zetten zich, via hun landelijke organisaties proactief in voor een verdere verduurzaming van de agrarische sector, waarbij het gebruik van duurzame gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk wordt toegepast.
- Doen al wat in hun vermogen ligt om ervoor te zorgen dat hun leden zich aan de bovenstaande overeenkomst te houden.
- Geven duidelijke informatie op hun website over verduurzaming en het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen, zoals ook benoemd in het actieplan Vitale Teelt 2030.

3.4. Toeleveranciers van gewasbeschermingsmiddelen en andere producten.

3.4.1. Agrifirm

- Agrifirm biedt o.a. een totaaloplossing voor weerbare bodem en weerbare gewassen. Agrifirm heeft de ambitie op dit terrein en vanuit deze marktleidersrol geïntegreerde en toekomstbestendige oplossingen te realiseren. Hierdoor moet een switch gemaakt worden van een producten aanpak naar systeemaanpak. Producten kunnen niet meer los van elkaar beschouwd worden, maar dienen altijd in combinatie met elkaar (bodem, bemesting en gewasbeschermingsmiddelen) en inclusief advies aangeboden te worden. Focus ligt op de inzet van low-impact middelen waaronder biostimulanten, één en ander voor zover deze producten voor de betreffende teelt wettelijk zijn toegelaten. Daarnaast wordt ingezet op maximale inzet van precisie landbouw, adviesapplicaties en beslissingsondersteunende systemen om zo het juiste advies aan agrariërs uit te brengen met betrekking tot producten, juiste dosering, op het juiste tijdstip en de juiste wijze toe dienen van middelen. Dit alles zal leiden tot een lagere milieu-impact. Agrifirm is sinds de oprichting van Stichting ROL, vaste deelnemer op het proefveld in Vledder om aldaar te onderzoeken wat de beste (alternatieve) mogelijkheden zijn om te komen tot meer duurzame oplossingen in de lelieteelt. Met dien verstande dat het succes van de door Agrifirm voorgestane aanpak hangt echter af van de bereidheid van agrariërs om hierin te participeren en de stap naar verduurzaming te zetten.

3.4.2. WPA-Robertus (toeleverancier van o.a. gewasbeschermingsmiddelen)

- WPA-Robertus zet zich in om het gebruik van duurzame gewasbeschermingsmiddelen te bevorderen.

3.4.3. CAV-Agrotheek (toeleverancier van o.a. gewasbeschermingsmiddelen)

- CAV-Agrotheek zet zich in om het gebruik van duurzame gewasbeschermingsmiddelen te bevorderen.

4. Uitvoering van de overeenkomst

4.1. Geldigheid

Deze overeenkomst heeft een geldigheidsduur van vijf jaar. Landelijke, provinciale of regionale ontwikkelingen kunnen een (tussentijdse) aanpassing mogelijk maken.

4.2 Toezicht op de uitvoering

Elke partij wijst een contactpersoon aan die als aanspreekpunt voor de andere partijen dient. Naleving van deze overeenkomst naar redelijkheid en billijkheid wordt door partijen gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Na elk jaar – indien omstandigheden hiertoe aanleiding geven zo mogelijk tussentijds- vindt een evaluatie plaats tussen de in de overeenkomst genoemde contactpersonen (of hun vervanger) en een aantal direct aanwonenden op het gemeentehuis in Westerveld.

4.3. Aanvullende ondertekening

Wij nodigen de inwoners van de gemeente Westerveld en ieder die in de gemeente Westerveld met gewasbeschermingsmiddelen werkt uit om deze overeenkomst aansluitend op de ondertekening van bovengenoemde partijen op x november 2019 te ondertekenen. Hiervoor zijn aparte formulieren beschikbaar die bij het convenant zullen worden gearhiveerd als aanvulling op deze overeenkomst.

U kunt het formulier behorende bij het convenant downloaden van de gemeentelijke website via de link www.gemeentewesterveld.nl/meetekenen .

Ondertekening februari 2020